

Sygn. akt IV KZ 12/21

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **A. G.**

skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 kwietnia 2021 r.

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Okręgowego w T.

z dnia 14 stycznia 2021 r., sygn. akt II Ka (...) o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt II Ka (...), na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 grudnia 2019 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w S. uznał A. G. za winnego popełnienia przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które przy przyjęciu, że zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k., na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 zł. Wobec oskarżonego orzeczono również środki kompensacyjne obowiązku naprawienia szkody.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł obrońca z urzędu oskarżonego adwokat L. A..

W dniu 7 kwietnia 2020 r. (data sporządzenia pism; ich wpływ do Sądu Okręgowego w T. – 21 kwietnia 2020 r.) A. G. złożył wnioski o:

- doprowadzenie go do Sądu Okręgowego w T. „na rozprawę apelacyjną od wyroku II K (...)”, wskazując, że chciałby bezpośrednio przed sądem okręgowym wyrazić swoje stanowisko co do całokształtu sprawy (k. 524);
- wyrażenie zgody na uczestnictwo w rozprawie w drodze wideokonferencji. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że jest osobą chora, leczy się neurologicznie i kardiologicznie i z powodu astmy oskrzelowej i w związku z tym – mając na uwadze aktualną sytuację pandemiczną – obawia się kontaktu z innymi ludźmi, od których mógłby się zarazić. Wskazał, że chciałby uczestniczyć w dowolny sposób w sprawie apelacyjnej, przy jednoczesnym ograniczeniu kontaktu bliskiego bądź bezpośredniego z innymi ludźmi (k. 525).

W odpowiedzi na powyższe pisma, postanowieniem z dnia 2 czerwca 2020 r., sygn. akt II Ka (...), Sąd Okręgowy w T. postanowił doprowadzić oskarżonego A.G. na termin rozprawy w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Okręgowym w T., wyznaczony na dzień 30 czerwca 2020 r. (k. 530).

W dniu 22 czerwca 2020 r. A. G. zwrócił się z wnioskiem o niedoprowadzanie go na sprawę apelacyjną na dzień 30 czerwca 2020 r. Wskazał, że „nie ma nic do powiedzenia podczas sprawy apelacyjnej, dlatego wnosi jak wyżej” (k. 542).

Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2020 r., sygn. akt II Ka (...), Sąd Okręgowy w T., uwzględniając ww. wniosek, zmienił wskazane wyżej postanowienie z dnia 2 czerwca 2020 r. i postanowił nie sprowadzać oskarżonego A. G. na termin rozprawy odwoławczej wyznaczony na dzień 30 czerwca 2020 r. (k. 544).

Na rozprawie apelacyjnej A. G. był reprezentowany przez obrońcę urzędu (k. 555).

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2020 r, sygn. akt II Ka (...), Sąd Okręgowy w T., utrzymał zaskarżony wyrok w mocy i orzekł o kosztach procesu (k. 556).

Pismami z dnia 13 lipca 2020 r. A. G. zwrócił się do Sądu Okręgowego w T. o:

- zapoznanie go z aktami sprawy, wskazując, że nie zgadza się z wyrokiem oraz że jego obrońca nie dopełnił swoich obowiązków,
- wyznaczenie mu obrońcy z urzędu do sporządzenia i podpisania kasacji (k. 558 – 559).

Postanowieniem z dnia 15 września 2020 r., sygn. akt II Ka (...), Sąd Okręgowy w T. odmówił uwzględnienia wniosku skazanego o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, wskazując, że w przedmiotowej sprawie nie ma możliwości wniesienia kasacji, a to z uwagi na fakt, że w ustawowym terminie tj. 7 dni od daty wydania wyroku, nie został złożony wniosek o uzasadnienie tego orzeczenia (k. 568).

Pismem opatrzonym datą 15 października 2020 r. skazany zwrócił się z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt II AKa (...). W uzasadnieniu wniosku wskazał, że obrońca nie informował go o stanie sprawy, a on nie znając się na prawie nie wiedział, że „trzeba złożyć jakiś wniosek o uzasadnienie do wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy” (k. 603 – 605).

Pismem z dnia 17 grudnia 2020 r., odpowiadając na wezwanie z dnia 14 grudnia 2020 r. (k. 612 - 613), obrońca z urzędu skazanego L. A. poinformował Sąd Okręgowy w T., że wielokrotnie podczas rozmów telefonicznych informował skazanego o stanie sprawy, pouczył go również szczegółowo o możliwości wniesienia kasacji od wyroku, tj. o sposobie i terminie jej wniesienia. W czasie jednej z rozmów telefonicznych skazany miał przyznać obrońcy, że spodziewał się surowszego wyroku w sprawie, a ten jaki zapadł ocenił jako satysfakcjonujący i nie będzie wnosił kasacji (k. 615).

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2021 r., sygn. akt II Ka (...), Sąd Okręgowy w T. odmówił skazanemu A. G. przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w T. wydanego w dniu 30 czerwca 2020 r., w sprawie II Ka (...) (k. 617).

Od powyższego postanowienia skazany wywiódł zażalenie, w którym wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w T. zapadłego w dniu 30 czerwca 2020 r., sygn. akt II Ka (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy bezspornym jest, że 7 – dniowy zawity termin na złożenie przez skazanego wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w T. wydanego w dniu 30 czerwca 2020 r., sygn. akt II Ka [...] doręczenie tego uzasadnienia, biegł od daty ogłoszenia wyroku (art. 422 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k.). W związku bowiem z tym, że skazany finalnie wyraźnie oświadczył, że nie chce być doprowadzany na rozprawę odwoławczą, nie aktualizował się w stosunku do niego obowiązek doręczenia mu odpisu wyroku sądu II instancji (art. 422 § 2a k.p.k.). Nie budzi również wątpliwości, że skazany ww. terminu 7 – dniowego nie dochował.

A.G. nie wykazał także, że niedotrzymanie owego terminu nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych (art. 126 § 1 k.p.k.). Za takową przyczynę nie może być bowiem uznane, wyeksponowane w uzasadnieniu wniosku o przywrócenie terminu twierdzenie, że nie wiedział, że „trzeba złożyć jakiś wniosek o uzasadnienie do wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy”. W doktrynie i judykaturze niekwestionowany jest pogląd, iż za przyczyny od strony niezależne nie mogą zostać uznane „sytuacje, gdy zaniedbania są związane z działaniem danej strony wynikającym z niewykorzystania swoich praw”, co dotyczy także świadomej rezygnacji z uczestnictwa w ogłoszeniu wyroku i tym samym rezygnacji z zapoznania się z jego treścią oraz pouczeniem dotyczącym jego zaskarżalności – zob. M. Kurowski (w:) Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2021, pod red. D. Świeckiego, komentarz do art. 126, teza 8, postanowienie SN z 15.01.2013 r., II KZ 55/12, LEX nr 1243019).

Nie budzi przy tym wątpliwości, że skazany, który dokładnie znał termin rozprawy odwoławczej i korzystał z pomocy obrońcy z urzędu, miał możliwość pozyskania informacji zarówno na temat treści wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 30 czerwca 2020 r., jak i na temat sposobu i terminu jego zaskarżenia. Z informacji przekazanych przez obrońcę wynika zresztą, że skazany takie wiadomości posiadał. A.G. wiarygodność oświadczenia obrońcy co prawda kwestionuje, ale w tym kontekście nie można nie zwrócić uwagi na fakt, że w dniu 13 lipca 2020 r., czyli w dacie sporządzania pism do Sądu Okręgowego w T. o zapoznanie go z aktami sprawy i wyznaczenie obrońcy z urzędu, skazany znał

treść wyroku sądu odwoławczego i wiedział, że środkiem zaskarżenia, jaki od niego przysługuje jest kasacja.

Okoliczność, że skazany został wezwany do uzupełnienia braków wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji nie ma zaś żadnego znaczenia, skoro miało to miejsce po upływie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego.

Co więcej, analiza innego postępowania dotyczącego A.G., a toczącego się przed Sądem Najwyższym, jednoznacznie wskazuje, że ww. wiedział, że przysługuje mu prawo do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego i co więcej w innej sprawie taki wniosek złożył (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2018 r., III KZ 55/18).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.